

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 917/2016-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II vo veci vedenej pod sp. zn. 4 T 54/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 4 T 54/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že „[u]znesením vyšetrovateľa PZ Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach II sp. zn. ČVS: ORP-679/1-OVK-K2-2005 zo dňa 2. 7. 2005 bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa ustanovenia § 221 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, preto že dňa 1. 7. 2005 v čase okolo 15:20 hod. v [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] v byte na [REDAKOVANÉ] poschodí, ktorý užíva [REDAKOVANÉ], doposiaľ neznámy páchatel' ublížil na zdraví sťažovateľovi tým spôsobom, že ho nezisteným predmetom udrel do oblasti tváre a hlavy, čím mu takto spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, a to zlomeninu bázy lebečnej s krvácaním do mozgu a predpokladanou dobou liečenia najmenej 3 mesiace.“.

Sťažovateľ „si v predmetnej trestnej veci uplatnil nárok na náhradu škody“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „[d]ňa 10. 5. 2013 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II na Okresný súd Košice II obžalobu na obvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]...“ a konanie „je vedené na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 4 T/54/2013“.

Sťažovateľ podal „na Ústavný súd SR sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy SR, ktorou žiadal, aby ústavný sud vyslovil, že jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo postupom Okresného súdu Košice II vo veci vedenej pod sp. zn. 4T/54/2013 porušené, pretože trestné konanie začaté uznesením vyšetrovateľa PZ zo dňa 2.7.2005, ktoré v čase podania sťažnosti trvalo viac ako 9 rokov, a v priebehu ktorého Okresný súd Košice II, po takmer jeden a pol roku od podania obžaloby, nebol schopný predbežne prejednať obžalobu na verejnom zasadnutí meritórnym spôsobom.“.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 716/2014-14 z 9. decembra 2014 sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

Sťažovateľ namieta, že z „viac ako 10-ročného obdobia sa predmetná trestná vec nachádza v štádiu konania pred súdom takmer 2 a štvrt' roka a to zatiaľ v štádiu predbežného prejednávania obžaloby“, a je toho názoru, že okresný súd „nesústredeným a neefektívnym konaním neprejednal predbežne obžalobu ani na jedinom z nariadených verejných zasadnutí“.

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa

- na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a

- na prejednanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,

bolo postupom Okresného súdu Košice II vo veci vedenej pod sp. zn. 4 T/54/2013 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice II vo veci vedenej pod sp. zn. 4 T/54/2013 konal bez prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Košice II pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 5 000 €.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či sťažnosť nebola podaná zjavne neoprávnenými osobami, ako aj to, či v danom prípade nejde o zjavne neopodstatnenú sťažnosť. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 a tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Účelom, podstatou a zmyslom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. Ťažiskovým pojmom a komponentom tohto základného práva je to, že jeho ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka, v jeho záležitosti. Súčasne je ústavný súd toho názoru, že uplatnenie tohto základného práva je spojené len s takou vecou (záležitosťou) účastníka konania pred súdom alebo iným orgánom právnej ochrany, ktorej prejednanie a rozhodnutie je zahrnuté do účelu procesného poriadku, ktorý upravuje postup orgánu verejnej moci pri prejednaní veci účastníka (m. m. IV. ÚS 166/03).

Predmetom s'ťažnosti je s'ťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 54/2013.

Vychádzajúc z aktuálneho stavu konania v čase predbežného prerokovania s'ťažnosti, ústavný súd konštatuje, že ani v čase predbežného prerokovania s'ťažnosti nebolo okresným súdom vo veci vedenej pod sp. zn. 4 T 54/2013 meritórne rozhodnuté. Okresný súd uznesením zo 6. októbra 2016 prijal obžalobu a určil termín hlavného pojednávania.

S'ťažovateľ sa už v tejto veci obrátil na ústavný súd so s'ťažnosťou namietajúcou priet'ahy v napadnutom konaní, ktorú ústavný súd odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 716/2014 z 9. decembra 2014 ako zjavne neopodstatnenú.

Zo spisu ústavného súdu vedeného pod sp. zn. III. ÚS 716/2014 ústavný súd zistil, že s'ťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne podal 2. júna 2014 s'ťažnosť na priet'ahy v napadnutom konaní podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, v ktorej právna zástupkyňa navrhla, aby *„nadriadený súd rozhodol o tejto s'ťažnosti tak, že ju vyhodnotí ako opodstatnenú a určí primeranú lehotu na uskutočnenie verejného zasadnutia“*. Okresný súd prípisom z 30. júna 2014 právnej zástupkyňi s'ťažovateľa oznámil, že *„vo veci bol určený termín nasledujúceho verejného zasadnutia na 2. 7. 2014, ktorý ste brali na vedomie ešte*

pred podaním Vašej sťažnosti“, poukázal na § 55 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého *„ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do 15 pracovných dní po jej obdržaní a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá“*, a uviedol, že vzhľadom na uvedené považuje sťažnosť za bezpredmetnú. Sťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne podaním z 9. júla 2014 oznámil okresnému súdu, že na svojej sťažnosti na prietahy trvá. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 8 Ntro 1/2014 z 23. júla 2014 podľa § 55 ods. 5 písm. a) Trestného poriadku rozhodol tak, že sťažnosť pre nečinnosť zamietol, pričom v odôvodnení uviedol, že *„nie je v moci krajského súdu rozhodnúť postupom podľa § 55 ods. 5 písm. b/ Tr. por. a určiť primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu, keďže termín verejného zasadnutia bol nariadený po jeho opakovanom odročení z procesných dôvodov na deň 11. 8. 2014 o 13,15 hod., čo bral koncipient splnomocnenkyne na vedomie. Inak vyjadrené, nemožno určiť primeranú lehotu na uskutočnenie verejného zasadnutia ako úkonu, ktorý bol súdom nariadený na konkrétny termín.“*.

Okresný súd na žiadosť ústavného súdu o vyjadrenie a predloženie súdneho spisu vedeného v napadnutom konaní reagoval prípisom predsedu z 22. júla 2016, v ktorom uviedol, že *„spis Okresného súdu Košice II s. zn. 4 T 54/2013 sa od 8. 6. 2016 nachádza na Krajskom súde v Košiciach z dôvodu sťažnosti prokurátora proti rozhodnutiu Okresného súdu Košice II. Z uvedeného dôvodu sa neviem v súčasnosti vyjadriť k vašej žiadosti, a ani predložiť uvedený spis, keďže sa nachádza u zákonného sudcu, ktorý momentálne čerpá dovolenku. Na základe uvedeného Vás preto žiadam o poskytnutie dodatočnej lehoty na vyjadrenie.“*.

Okresný súd prípisom z 2. novembra 2016 predložil ústavnému súdu súdny spis vedený okresným súdom v napadnutom konaní (bez vyjadrenia k sťažnosti), z ktorého ústavný súd zistil:

Prokurátor doručil obžalobu na [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obžalovaná“) a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obžalovaný“) okresnému súdu 16. mája 2013. Obžalovaná 3. júla 2013 navrhla rekonštrukciu vyšetrovacieho spisu a vrátenie veci do prípravného konania.

Okresnému súdu boli 24. januára 2014 vrátené nedoručené zásielky adresované poškodeným ([REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]). Poškodená [REDAKOVANÉ] emailom požiadala okresný súd o opätovné doručenie písomnosti a požiadala o ospravedlnenie svojej neprítomnosti na verejnom zasadnutí nariadenom na 17. február 2014 z dôvodu svojej práceneschopnosti.

Na verejnom zasadnutí 17. februára 2014 bola oznámená neprítomnosť prísediaceho a úmrtie poškodenej [REDAKOVANÉ] a verejné zasadnutie bolo odročené na 7. apríl 2014.

Poškodená [REDAKOVANÉ] doručila okresnému súdu 21. februára 2014 svoje podanie spolu s dokladom preukazujúcim jej práceneschopnosť 17. februára 2014.

Okresný súd 17. marca 2014 požiadal mestskú časť Košice-západ o zaslanie úmrtného listu poškodenej [REDAKOVANÉ].

Mestská časť Košice-západ 28. marca 2014 odstúpila žiadosť okresného súdu na vybavenie mestskej časti Košice-juh.

Verejné zasadnutie uskutočnené 7. apríla 2014 bolo z dôvodu nedoručenia úmrtného listu odročené na 7. máj 2014.

Okresný súd 16. apríla 2014 požiadal o podanie správy z dedičského spisu sp. zn. 24 D 341/2013.

Mestská časť Košice-juh 10. apríla 2014 doručila okresnému súdu úmrtný list poškodenej [REDAKOVANÉ].

Obžalovaná doručila okresnému súdu 7. mája 2014 žiadosť o ospravedlnenie svojej neúčasti na verejnom zasadnutí (7. mája 2014) z vážnych rodinných dôvodov.

Verejné zasadnutie uskutočnené 7. mája 2014 v neprítomnosti obvinených a ich obhajcov bolo odročené na 2. júl 2014.

Sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal 4. júna 2014 sťažnosť na priet'ahy v konaní a požiadal o určenie primeranej lehoty na uskutočnenie verejného zasadnutia.

Okresný súd 24. júna 2014 uložil obhajkyňi obžalovanej, aby zdôvodnila svoju žiadosť o odročenie verejného zasadnutia (7. mája 2014) a predložila dôkazy.

Sťažovateľ 17. júna 2014 doručil okresnému súdu svoje návrhy na vykonanie dokazovania a 25. júna 2014 doručila svoje návrhy na vykonanie dokazovania obžalovaná.

Obžalovaná doručila okresnému súdu 25. júna 2014 podanie, v ktorom vysvetlila dôvody svojej žiadosti o odročenie verejného zasadnutia (7. mája 2014).

Konajúca sudkyňa 30. júna 2014 oznámila právnej zástupkyňi sťažovateľa, že jej sťažnosť je z dôvodu už určeného termínu nasledujúceho úkonu (verejné zasadnutie nariadené na 2. júl 2014) bezpredmetná.

Verejné zasadnutie uskutočnené 2. júla 2014 bolo z dôvodu nedoručenia listín stranám konania odročené na 11. august 2014.

Právna zástupkyňa sťažovateľa doručila okresnému súdu 11. júla 2014 podanie, v ktorom uviedla, že trvá na podanej sťažnosti na priet'ahy v konaní.

Súdny spis bol spolu so sťažnosťou 15. júla 2014 predložený predsedovi okresného súdu na vyjadrenie k sťažnosti a predseda okresného súdu toho istého dňa vyhotovil

stanovisko, v ktorom konštatoval, že sťažnosť je nedôvodná. Okresný súd v rovnaký deň predložil súdny spis krajskému súdu.

Na verejnom zasadnutí uskutočnenom krajským súdom 23. júla 2014 bola sťažnosť pre nečinnosť uznesením zamietnutá.

Verejné zasadnutie uskutočnené 11. augusta 2014 bolo z dôvodu, že nebolo vykázané doručenie u poškodenej [REDAKOVANÉ], odročené na 22. október 2014.

Verejné zasadnutia nariadené na 22. október 2014 a 7. január 2015 boli odročené, termín verejného zasadnutia bol určený na 11. február 2015.

Okresnému súdu bolo 23. januára 2015 z Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky postúpené podanie obžalovaného a 10. februára 2015 podanie obžalovanej, obsahom ktorých boli návrhy na vykonanie dôkazov.

Verejné zasadnutie uskutočnené 11. februára 2015 bolo z dôvodu absencie vykázania doručenia vyjadrenia prokurátora z 9. februára 2015 odročené na 2. marec 2015.

Vyjadrenie prokurátora z 9. februára 2015 bolo do podateľne okresného súdu doručené 10. februára 2015.

Verejné zasadnutie uskutočnené 2. marca 2015 bolo z dôvodu nedoručenia vyjadrenia prokurátora procesným stranám odročené na 29. apríl 2015.

Obžalovaná doručila 3. marca 2015 okresnému súdu podanie, ktorým navrhuje vykonanie ďalšieho dokazovania, a 10. apríla 2015 podanie, ktorým žiada o oznámenie návrhov na vykonanie dokazovania.

Verejné zasadnutie uskutočnené 29. apríla 2015 bolo z dôvodu potreby ustanovenia opatrovníka na výkon práv poškodenej odročené na 8. jún 2015. Zároveň okresný súd

uznesením z 29. apríla 2015 ustanovil poškodenej (nebohej [REDACTED]) opatrovníka na výkon práv poškodenej.

Sťažovateľ (nie však prostredníctvom právnej zástupkyne) doručil 29. apríla 2015 okresnému súdu podanie, v ktorom sa vyjadril k trestnému stíhaniu, k znaleckému posudku (DNA), ku skutku a k priebehu vyšetrovania.

Verejné zasadnutie uskutočnené 8. júna 2015 bolo z dôvodu potreby vyžiadania vyšetrovacích spisov odročené na 22. júl 2015.

Okresný súd 9. júla 2015 vyžiadal koncepty vyšetrovacích spisov a určil lehotu na ich doručenie do 22. júla 2015.

Verejné zasadnutie uskutočnené 22. júla 2015 bolo z dôvodu potreby dodatočného vyjadrenia procesných strán odročené na neurčito.

Okresnému súdu bolo 11. augusta 2015 doručené vyjadrenie prokurátora z 5. augusta 2015 a návrh na vykonanie dôkazov.

Obžalovaná opakovane 30. novembra 2015 navrhla okresnému súdu odmietnutie obžaloby.

Na verejnom zasadnutí uskutočnenom 30. novembra 2015 okresný súd odmietol obžaloby podľa § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Proti uzneseniu z 30. novembra 2015 podal prokurátor sťažnosť.

Konajúca sudkyňa 30. decembra 2015 požiadala o predĺženie lehoty na vypracovanie uznesenia z 30. novembra 2015.

Po písomnom vyhotovení uznesenia okresného súdu č. k. 4 T 54/13-875 z 30. novembra 2015, ktorým boli obžaloby odmietnuté, prokurátor 2. marca 2016 požiadaval

okresný súd o zapožičanie súdneho spisu na účely zdôvodnenia podanej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 30. novembra 2015 o odmietnutí vznesenia obžaloby obvineným a 2. mája 2016 doručil okresnému súdu písomné zdôvodnenie sťažnosti.

K sťažnosti prokurátora sa vyjadrila obžalovaná ([REDACTED]) 25. mája 2016 a obžalovaný ([REDACTED]) 1. júna 2016.

Okresný súd 9. júna 2016 predložil súdny spis krajskému súdu.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu 3. augusta 2016 bolo uznesenie z 30. novembra 2015 zrušené.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Trebišove 3. augusta 2016 požiadalo o nahliadnutie do súdneho spisu.

Súdny spis bol okresnému súdu vrátený 12. septembra 2016 a obžalovaná 5. októbra 2016 doručila okresnému súdu ďalšie návrhy na vykonanie dôkazov.

Na verejnom zasadnutí uskutočnenom 6. októbra 2016 okresný súd uznesením prijal obžalobu prokurátora (Okresnej prokuratúry Košice II sp. zn. 2 Pv 1114/2005) a určil termín hlavného pojednávania na 15. december 2016.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uplatnenie nároku na náhradu škody poškodeným v rámci trestného konania treba považovať za začatie konania podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (od 1. júla 2016 Civilného sporového poriadku). Len čo poškodený uplatní svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní, je to prekážka na uplatnenie náhrady škody paralelne aj v občianskoprávnom konaní. Preto konanie a rozhodovanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania vo vzťahu k poškodenému spadá pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 18/06, IV. ÚS 44/06).

V niektorých prípadoch sú trestné súdy príslušné rozhodovať podľa povahy veci, či poškodená osoba má alebo nemá byť účastníkom konania, alebo že môžu osobu uplatňujúcu si nárok na náhradu škody odkázať na občianskoprávne konanie, keď nie sú dostatočné dôkazy na rozhodnutie o takomto nároku. Pokiaľ nebude vydané takéto rozhodnutie, poškodené osoby uplatňujúce si nárok na náhradu škody v trestnom konaní majú nárok „profitovať“ zo záruk čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože takéto konania sú rozhodujúce pre určenie ich „občianskych práv“ (rozhodnutie ESLP vo veci Krumpel a Krumpelová v. Slovensko z 5. 7. 2005).

Vecou samou v napadnutom konaní, v ktorom podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote, je trestné stíhanie inej osoby, než je sťažovateľ, ktorý má v tomto konaní postavenie poškodeného. Náležité preskúmanie podozrenia zo spáchania trestného činu teda vecne správne rozhodnutie o otázke viny a spravodlivé potrestanie páchatel'a nepredstavuje právo poškodeného, ale je oprávnením a povinnosťou štátu, ktorý zabezpečuje ochranu práv a oprávnených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, záujmov spoločnosti a ústavného zriadenia Slovenskej republiky, ktorou naplňa účel trestného práva (IV. ÚS 765/2013).

Poškodený si v napadnutom konaní uplatnil nárok na náhradu škody, a preto má nárok „profitovať“ zo záruk čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože toto konanie je rozhodujúce pre určenie jeho „občianskych práv“, uvedené platí aj pre jeho právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na účel trestného konania, jeho predmet a základné zásady, na ktorých spočíva dosahovanie tohto účelu, je potrebné zdôrazniť, že ide o možnosť poškodeného za splnenia zákonných podmienok, a ak to nebráni účelu trestného konania, dosiahnuť uspokojenie svojho súkromnoprávneho nároku aj v trestnom konaní. Účelom trestného stíhania, ktoré sa vykonáva podľa § 1 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku, je upraviť postup orgánov činných v trestnom konaní tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia boli podľa zákona spravodlivo potrestaní (IV. ÚS 153/05). Uplatnený nárok

sťažovateľa v napadnutom konaní je súčasťou trestného konania, v ktorom je úlohou okresného súdu naplniť účel trestného stíhania a iba v prípade, ak sú splnené zákonné podmienky, konať a rozhodnúť aj o nároku sťažovateľa na náhradu škody. Uvedené podľa názoru ústavného súdu odôvodňuje aj menej prísne nahliadanie na dĺžku trvania konania (v porovnaní so samostatným občianskoprávnym konaním o náhradu škody), a preto ústavný súd vyhodnotil postup okresného súdu v napadnutom konaní vo vzťahu k sťažovateľovi – poškodenému ako ústavne akceptovateľný.

Podľa judikatúry ústavného súdu nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00), resp. konanie pred všeobecným súdom z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (II. ÚS 92/05). Preto ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

Ústavný súd v nadväznosti na to poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že dĺžka napadnutého konania okresného súdu v okolnostiach daného prípadu nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť porušenie označených práv sťažovateľa. Ústavný súd preto sťažnosť

sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nič nebráni tomu, aby v prípade, ak by okresný súd bol v ďalšom období v napadnutom konaní nečinný, nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľ zvažil možnosť opätovného podania sťažnosti, ktorou bude namietať porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2016